

На основу члана 16. став 15. Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима („Службени гласник РС”, број 96/15),

Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доноси

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА ТАХОГРАФА

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин коришћења тахографа уграђених у моторна возила.

Члан 2.

Поједини изрази, у смислу овог правилника, имају следеће значење, и то:

1) „активности возача” су радње које обухватају управљање возилом, остале послове, расположивост, паузу, одмор у току дневног рада, дневни и недељни одмор;

2) „догађај” је неуобичајена активност коју региструје дигитални тахограф, а која може бити последица покушаја злоупотребе;

3) „грешка” је неуобичајена активност коју региструје дигитални тахограф, а која може бити последица неисправности или отказа комплетног дигиталног тахографа или неког његовог дела;

4) „испис” је штампани извештај из дигиталног тахографа, који може да буде: дневни испис активности возача са јединице у возилу, дневни испис активности возача са картице возача, испис догађаја и грешака са јединице у возилу, испис догађаја и грешака са картице возача, испис техничких података или испис прекорачења брзине, као и други исписи ако се они јасно разликују од горе наведених исписа;

5) „измерено време” је трајни дигитални запис усклађеног универзалног датума и времена (UTC);

6) „Универзално време (UTC)” је време које одговара нултој временској зони, односно времену по меридијану Гринича, а по коме се евидентирају активности возача на дигиталном тахографу;

7) „одговарајући подаци” су сви подаци евидентирани на дигиталном тахографу, осим детаљних података о брзини.

Одредбе овог правилника које се односе на возача примењују се на инструктора вожње и испитивача, који се, за време вршења оспособљавања кандидата за возача теретних возила или аутобуса, сматрају возачем тог возила.

Члан 3.

Аналогни тахограф евидентира најмање следеће податке:

1) пређени пут и брзину возила;

2) активности возача;

3) отварање кућишта у које је уметнут тахографски листић.

Члан 4.

Дигитални тахограф евидентира најмање следеће податке:

- 1) пређени пут и брзину возила;
- 2) измерено време;
- 3) идентитет возача;
- 4) активности возача;
- 5) податке о контроли, калибрацији и поправци тахографа, укључујући идентификацију радионице;
- 6) догађаје и грешке.

Дигитални тахограф има следеће функције:

- 1) мерење брзине и пређеног пута;
- 2) праћење активности возача и статуса управљања возилом;
- 3) праћење уметања и вађења тахографских картица;
- 4) евидентирање ручних уноса возача;
- 5) калибрацију;
- 6) праћење активности надзора;
- 7) откривање и евидентирање догађаја и грешака;
- 8) читавање података из меморије и евидентирање и чување података у меморији;
- 9) читавање података са тахографских картица и евидентирање и чување података на тахографским картицама;
- 10) приказ, упозорење, штампање и преузимање података на екстерне уређаје;
- 11) подешавање и мерење времена;
- 12) даљинску комуникацију;
- 13) управљање закључавањима превозника;
- 14) уграђене провере и аутодијагностика.

Подаци садржани у дигиталном тахографу и на тахографској картици у погледу возила и активности возача приказују се на јасан, недвосмислен и ергономичан начин.

Дигитални тахограф приказује најмање следеће податке:

- 1) време;
- 2) режим рада;
- 3) активности возача, и то:
 - (1) текуће непрекидно време управљања возилом и текуће кумулативно време паузе возача, уколико је текућа активност управљање возилом;

(2) трајање текуће активности (од тренутка избора) и текуће кумулативно време паузе, уколико је текућа активност расположивост, остали послови, одмор или пауза;

4) податке који се тичу упозорења;

5) податке који се тичу приступа менију.

У случају када дигитални тахограф евидентира догађај односно грешку и у тренутку прекорачења најдуже дозвољеног непрекидног времена управљања возилом, дигитални тахограф о томе упозорава возача.

Упозорење из става 5. овог члана је визуелно, а може бити и звучно. Упозорење траје најмање 30 секунди, осим када возач притиском било ког тастера на тахографу потврди да је уочио упозорење. Разлог упозорења се приказује и остаје видљив све док возач не потврди да је уочио упозорење притиском на одређени тастер или команду тахографа.

Члан 5.

Тахографи и тахографске картице омогућавају:

1) евидентирање тачних и поузданих података о возачу, активностима возача и возилу;

2) гарантовање интегритета и порекла извора података евидентираних и преузетих из јединице у возилу и сензора кретања;

3) интероперабилност између различитих генерација јединица у возилу и тахографских картица;

4) ефикасну проверу поштовања прописа;

5) једноставно коришћење.

Члан 6.

Коришћење тахографа подразумева правовремену употребу преклопника или тастера којима се евидентирају активности возача, и то:

1) време управљања возилом – под знаком ☉ или ☉;

2) остало радно време – под знаком ✕ или ✕;

3) време расположивости – под знаком ☐ или ☐;

4) паузе и одморе – под знаком ☐ или ☐.

Члан 7.

Возач правилно умеће одговарајући тахографски листић, који је добио од превозника, у аналогни тахограф од тренутка преузимања возила, тако да време на тахографском листићу одговара времену које показује сат који је подешен на званично време државе у којој је регистровано возило.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом пробне вожње, која је саставни део прегледа тахографа, возач користи одговарајући тахографски листић који је био у тахографу од почетка прегледа тахографа.

Након завршеног прегледа тахографа, возач поново умеће исти тахографски листић који је био у тахографу до почетка прегледа тахографа и који је, на полеђини тахографског листића, оверен печатом радионице за тахографе.

Аналогни тахограф, који поседује браву, обезбеђује се закључавањем браве након уметања потребних тахографских листића.

Одговарајући тахографски листић из ст. 1. и 2. овог члана је листић на коме се налазе следећи подаци:

- 1) име, адреса или пословно име произвођача тахографског листића;
- 2) ознака одобрења типа тахографског листића („е” ознака и цифре у наставку);
- 3) ознака типа тахографа („е” ознака и прве две цифре у наставку) у којима тахографски листић може да се користи;
- 4) горња граница мерног опсега брзине изражена у km/h.

Члан 8.

У возилу у које је уграђен аналогни тахограф који има могућност евидентирања података за само једног возача не сме се налазити вишечлана посада.

Ако аналогни тахограф има могућност бележења активности вишечлане посаде, односно два возача, мора да постоји могућност да на два одвојена тахографска листића, истовремено али одвојено, бележи податке о активности сваког од возача. Возач који управља возилом умеће свој тахографски листић на место предвиђено за возача 1, док други возач умеће свој тахографски листић на место предвиђено за возача 2.

Члан 9.

Превозник користи функцију закључавања података како би онемогућио преузимање података другим лицима.

Закључавање података превозника се састоји од датума/времена почетног закључавања и датума/времена завршног закључавања који су придружени идентификацији превозника што је означено бројем картице превозника приликом почетног закључавања (који се идентификује уз помоћ првих 13 цифара броја картице превозника).

Функција закључавања се може укључити или искључити само у реалном времену.

Завршно закључавање података је омогућено само превознику који их је почетно закључао или је аутоматско уколико други превозник изврши иницијално закључавање.

Уколико превозник изврши почетно закључавање, а уколико је претходно закључавање било за истог превозника сматраће се да претходно закључавање није искључено, већ је и даље укључено.

Члан 10.

Ако возач у току дневног времена управљања започне и заврши активности возача на једном возилу у које је уграђен аналогни тахограф, уносе се следећи подаци, и то:

- 1) у тренутку преузимања возила на предњој страни тахографског листића:
(1) име и презиме возача;

(2) датум и место почетка коришћења тахографског листића;

(3) регистарска ознака возила;

(4) стање на одометру;

2) по завршетку коришћења возила на предњој страни тахографског листића:

(1) датум и место завршетка коришћења тахографског листића;

(2) стање на одометру;

(3) пређени пут (разлика стања на одометру).

Приликом прегледа тахографа, на предњој страни тахографског листића техничар уноси све податке из става 1. овог члана осим податка о имену и презимену возача, а на полеђини тахографског листића „ПРЕГЛЕД ТАХОГРАФА”.

Приликом оспособљавања кандидата за возача теретних возила односно аутобуса, инструктор вожње и испитивач, на предњој страни тахографског листића уноси све податке из става 1. овог члана, а на полеђини тахографског листића инструктор уписује: „ОБУКА ВОЗАЧА”, а испитивач уписује: „ПРАКТИЧНИ ИСПИТ”.

Члан 11.

Ако возач у току дневног времена управљања обавља активности возача на више од једног возила у која је уграђен аналогни тахограф или се враћа на возило у које је уграђен аналогни тахограф, на исти тахографски листић, под условом да су испуњени услови из члана 7. овог правилника, уносе се следећи подаци, и то:

1) у тренутку преузимања првог возила на предњој страни тахографског листића:

(1) име и презиме возача;

(2) датум и место почетка коришћења тахографског листића;

(3) регистарска ознака возила;

(4) стање на одометру;

2) по завршетку активности возача на првом возилу, на предњој страни тахографског листића:

(1) стање на одометру;

(2) пређени пут (разлика стања на одометру првог возила);

3) у тренутку преузимања сваког наредног возила, на полеђини тахографског листића:

(1) време преузимања возила;

(2) регистарска ознака возила;

(3) стање на одометру;

4) по завршетку активности возача на сваком наредном возилу на полеђини тахографског листића:

(1) стање на одометру;

(2) пређени пут (разлика стања на одометру на сваком наредном возилу);

5) по завршетку коришћења тахографског листића на предњој страни датум и место завршетка његовог коришћења.

Члан 12.

Ако возач у току дневног времена управљања прелази са возила у које је уграђен аналогни тахограф на возило у које је уграђен дигитални тахограф, приликом завршетка управљања возилом са аналогним тахографом дужан је да унесе податке из члана 10. став 1. тачка 2) овог правилника на тахографски листић и носи га са собом.

Члан 13.

Ако возач у току дневног времена управљања обавља активности возача на возилу у које је уграђен дигитални тахограф, дужан је да, приликом убацивања картице возача у дигитални тахограф, помоћу апликације за ручни унос унесе податке о активностима возача осим управљања возилом (осталим пословима, расположивости, паузама и одморима) и то рачунајући од последњег коришћења картице возача.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом оспособљавања кандидата за возача теретних возила односно аутобуса, у које је уграђен дигитални тахограф, инструктор вожње и испитивач, користи функцију „OUT OF SCOPE” (ВАН ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕ)“.

Изузетно од става 1. овог члана, возач који је од последњег коришћења картице возача управљао возилом са аналогним тахографом није дужан да уноси активности возача које су евидентирани на тахографском листићу.

Изузетно од става 1. овог члана, возач није дужан да унесе податке о активностима возача уколико није напуштао возило.

Члан 14.

Ако возач у току дневног времена управљања прелази са возила у које је уграђен дигитални тахограф на возило у које је уграђен аналогни тахограф, приликом преузимања возила са аналогним тахографом дужан је да унесе податке из члана 10. став 1. тачка 1) овог правилника на тахографски листић.

Члан 15.

Ако због удаљености од возила или неисправности аналогног тахографа, возач није у могућности да користи аналогни тахограф уграђен у возило, правремено ручно уноси следеће податке:

- 1) име и презиме возача;
- 2) датум почетка коришћења тахографског листића;
- 3) датум завршетка коришћења тахографског листића;
- 4) регистарску ознаку возила, изузев у случају удаљености од возила за време коришћења недељног одмора;
- 5) времена и активности возача које тахограф више не евидентира на исправан начин, на полеђини тахографског листића.

Ако је у возило уграђен аналогни тахограф са записивањем броја обртаја, тада се уз тахографски листић предвиђен за ову врсту тахографа користи додатни тахографски листић, који на полеђини има могућност бележења ручног уноса

активности возача на коме се ручно уносе подаци из става 1. овог члана и прилаже се уз тахографски листић који се користи у аналогном тахографу.

Ако због неисправности дигиталног тахографа возач није у могућности да користи дигитални тахограф, на полеђини термалног папира за испис, потписује се и правовремено ручно уноси следеће податке:

- 1) име и презиме возача;
- 2) број картице возача;
- 3) датум почетка коришћења тахографа;
- 4) датум завршетка коришћења тахографа;
- 5) регистарску ознаку возила;

б) времена и активности возача које тахограф више не евидентира или не штампа на исправан начин.

Члан 16.

Активности возача, када управља возилом у који је уграђен аналогни тахограф, а које не спада у област примене прописа који регулишу радно време посаде возила у друмском превозу и тахографима, се бележе на тахографском листићу на чијој полеђини је пре отпочињања превоза, назначено „ВАН ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕ”.

Од тренутка преузимања возила са аналогним тахографом, возач у јавном линијском градском и приградском превозу путника, односно у међумесном линијском превозу путника на линијама дужине до 50 km, који се обавља у целини на територији Републике Србије, користи тахографски листић, на чијој полеђини се назначава „ЛИНИЈСКИ” на почетку коришћења тахографског листића.

Ако возач возилом у које је уграђен аналогни тахограф, након обављања јавног линијског градског и приградског превоза путника, односно међумесног линијског превоза путника на линијама дужине до 50 km, који се обавља у целини на територији Републике Србије, започиње истим возилом обављање јавног линијског међумесног или међународног линијског превоза путника на линијама дужине преко 50 km односно ванлинијског превоза путника, мења тахографски листић у тренутку започињања овог превоза.

Ако возач возилом у које је уграђен аналогни тахограф, након обављања јавног линијског међумесног или међународног линијског превоза путника на линијама дужине преко 50 km односно ванлинијског превоза путника започиње истим возилом обављање јавног линијског градског и приградског превоза путника, односно међумесног линијског превоза путника на линијама дужине до 50 km, који се обавља у целини на територији Републике Србије, мења тахографски листић на чијој полеђини се назначава „ЛИНИЈСКИ” у тренутку започињања овог превоза.

Приликом обављања међународног превоза, уместо тахографског листића на чијој полеђини је назначено „ЛИНИЈСКИ”, возач носи са собом Потврду о активностима возача у којој је попуњено поље „17. управљао возилом које је изузето из области примене Уредбе (ЕЗ) 561/2006 или АЕТР споразума”.

Члан 17.

Активности возача, када управља возилом у које је уграђен дигитални тахограф, а које не спада у област примене прописа који регулишу радно време посаде возила у друмском превозу и тахографима, се бележе коришћењем функције „OUT OF SCOPE” (ВАН ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕ).

Од тренутка преузимања возила са дигиталним тахографом, возач у јавном линијском градском и приградском превозу путника, односно у међумесном линијском превозу путника на линијама дужине до 50 km, који се обавља у целини на територији Републике Србије, укључује у дигиталном тахографу функцију „OUT OF SCOPE” (ВАН ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕ) и наставља да бележи своје активности.

Ако возач возилом у које је уграђен дигитални тахограф, након обављања јавног линијског градског и приградског превоза путника, односно међумесног линијског превоза путника на линијама дужине до 50 km, који се обавља у целини на територији Републике Србије, започиње истим возилом обављање јавног линијског међумесног или међународног линијског превоза путника на линијама дужине преко 50 km односно ванлинијског превоза путника, искључује у дигиталном тахографу функцију „OUT OF SCOPE” (ВАН ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕ) у тренутку започињања овог превоза.

Ако возач возилом у које је уграђен дигитални тахограф, након обављања јавног линијског међумесног или међународног линијског превоза путника на линијама дужине преко 50 km односно ванлинијског превоза путника започиње истим возилом обављање јавног линијског градског и приградског превоза путника, односно међумесног линијског превоза путника на линијама дужине до 50 km, који се обавља у целини на територији Републике Србије, укључује у дигиталном тахографу функцију „OUT OF SCOPE” (ВАН ОБЛАСТИ ПРИМЕНЕ) у тренутку започињања овог превоза и наставља да бележи своје активности.

Члан 18.

Неважећа картица возача може да се користи само за приказ, штампање или преузимање података који су на њој меморисани.

Члан 19.

Превозник редовно преузима одговарајуће податке са дигиталног тахографа и са картице возача уз минималне временске губитке за превозника или возача.

Преузимање одговарајућих података врши се најмање једном у периоду од:

- 1) 90 дана за податке са дигиталног тахографа;
- 2) 28 дана за податке са картице возача.

Приликом преузимања одговарајућих података на рачунар или на друго самостално средство за чување података мора се водити рачуна да се подаци не изгубе.

Члан 20.

Ако возач користи дневни или скраћени недељни одмор у возилу и уколико би током овог времена одмора тахографски листић био у аналогном тахографу дуже од 24 часа, промену листића може да изврши пре почетка одмора.

Члан 21.

Превозник и возач могу да користе тахограф који је уграђен у возило, а који је прегледан у овлашћеној радионици за тахографе у року који није дужи од:

- 1) једне године за аналогне тахографе;
- 2) две године за дигиталне тахографе.

Изузетно од става 1. овог члана, превозник и возач обезбеђују да тахограф уграђен у возило буде прегледан у овлашћеној радионици за тахографе и у следећим случајевима:

- 1) након промене димензије погонских точкава;
- 2) након промене регистрационе ознаке возила;
- 3) након уочавања неисправности рада тахографа;
- 4) након уочавања одступања времена на тахографу од универзалног времена (UTC) за више од 20 минута (важи само за дигиталне тахографе).

Члан 22.

За време коришћења аналогног тахографа у возилу мора да се налази:

- 1) одговарајућа натписна плочица или налепница за тахограф;
- 2) информативна налепница;
- 3) уверење о исправности тахографа, које издаје овлашћена радионица – радионица која има важећу дозволу издату од стране Агенције за безбедност саобраћаја.

За време коришћења дигиталног тахографа у возилу мора да се налази:

- 1) информативна налепница;
- 2) уверење о исправности тахографа, које издаје овлашћена радионица – радионица која има важећу дозволу издату од стране Агенције за безбедност саобраћаја.

Само за возила врсте М1 и N1 у која је уграђен адаптер може се употребити друга, додатна налепница.

Налепница из става 3. овог члана се причвршћује поред или уз информативну налепницу и има исти ниво заштите.

Члан 23.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину коришћења тахографа („Службени гласник РС”, број 43/11).

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе чл. 9, 16. и 17. овог правилника примењују се од 1. новембра 2017. године.

Број 110-00-00171/2017-03
У Београду, 20. септембра 2017. године
Министар,
проф. др **Зорана З. Михајловић**, с.р.